

PRAVILA STUDIRANJA NA III CIKLUSU STUDIJA I STICANJA ZVANJA DOKTORA NAUKA NA UNIVERZITETU "DŽEMAL BIJEDIĆ" U MOSTARU

Mostar, novembar 2017. godine

Na osnovu člana 54. Zakona o visokom obrazovanju Hercegovačko-neretvanskog kantona i člana 72. Statuta Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, Senat Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru na 69. sjednici održanoj dana 30.11.2017. godine **donio je**

PRAVILA STUDIRANJA NA III CIKLUSU STUDIJA I STICANJA ZVANJA DOKTORA NAUKA NA UNIVERZITETU "DŽEMAL BIJEDIĆ" U MOSTARU

I Opće odredbe

Član 1.

Pravilima studiranja na III ciklusu studija i sticanju zvanja doktora nauka na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru (u daljem tekstu: Pravila) uređuje se organizacija i izvođenje trećeg ciklusa studija, upis na studij trećeg ciklusa, način provođenja ispita i istraživačkog rada, postupak prijave i odbrane doktorske disertacije, postupak promocije doktora nauka, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju trećeg ciklusa studija (u daljem tekstu: doktorski studij) za sticanje naučnog zvanja doktora nauka/umjetnosti na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2.

Doktorskim studijem se smatraju svi studijski programi koji daju pravo na sticanje akademske titule i naučnog zvanja doktora nauka ili zvanja doktora umjetnosti za određenu oblast u skladu sa zakonom, ovim Pravilima i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja.

Član 3.

Nakon završetka dokorskog studija, kandidat:

- je osposobljen za samostalni istraživački rad u oblasti studija, te samostalnost primjene vještina i metoda istraživanja u svojoj oblasti,
- ima sposobnost sintetiziranja, eksplikacije, oblikovanja, primjenjivanja, dizajniranja, implementacije i prihvatanja procesa zasnovanih na nauci/umjetnosti,
- originalnim rezultatima može doprinositi proširenju ili promjeni doktriniranih naučnih stavova u dotičnoj oblasti. Takvi radovi ili neki dijelovi mogu biti objavljeni u indeksiranim časopisima,
- ima sposobnost kritičke analize i sinteze postojećih ili novih stavova te evaluacije ostvarenja istraživačke ideje,
- može promovirati, u akademskom i profesionalnom kontekstu, tehnološki, društveni ili kulturni napredak u društvu zasnovanom na znanju.

II Organizacija dokorskog studija

Član 4.

- (1) Doktorski studij se organizuju nakon drugog ciklusa akademskih studija.
- (2) Doktorski studij traje tri (3) godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova, odnosno svaki od semestara sa 30 ECTS bodova.

(3) Rok za završetak doktorskog studija je šest (6) godina.

Član 5.

- (1) Doktorski studij kandidat ne mora realizirati u kontinuitetu.
- (2) Prava i obaveze kandidata miruju;
 - dok je na porodiljskom odsustvu i / ili dok dijete ne navrší godinu dana,
 - za vrijeme duže bolesti
- (3) Kandidatu se, na njegov zahtjev, može odobriti da mu, izvan slučajeva iz prethodnog stava, a iz drugih opravdanih razloga, miruju prava i obaveze.
- (4) Mirovanje prava i obaveza kandidatu se može odobriti najduže do godine dana.
- (5) Voditelj doktorskog studija na osnovu zahtjeva kandidata odlučuje o mirovanju prava i obaveza kandidata.
- (6) Vrijeme u statusu mirovanja prava i obaveza ne uračunava se u rok za završetak doktorskog studija, niti se uzima u obzir pri određivanju participacije troškova studija.

Član 6.

Studijski program doktorskog studija u pravilu obuhvata:

1. predavanja i druge oblike nastavnih aktivnosti rada u trajanju od 2 semestra i
2. istraživanje iz odgovarajuće naučne oblasti u tajanju od 4 semestra.

Član 7.

- (1) Doktorski studij organizuju organizacione jedinice Univerziteta i/ili Univerzitet samostalno ili kao zajednički program.
- (2) Organizacione jedinice Univerziteta i/ili Univerzitet mogu učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog programa doktorskog studija s drugim visokoškolskim ustanovama koje su matične za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat.
- (3) Zajednički programi doktorskog studija se mogu organizovati i izvoditi na Univerzitetu iz naučnih, odnosno umjetničkih, oblasti za koje su fakulteti matični, a na osnovu odluke Senata, po zajedničkom prijedlogu Vijeća fakulteta.
- (4) Kada organizacione jedinice Univerziteta i/ili Univerzitet organizuju doktorski studij iz stava 2. ovog člana, međusobni odnosi se uređuju ugovorom koji naročito sadrži: uvjete za osiguranje kadrova, prostora, opreme, laboratorija, nastavne, stručne, naučne literature; uvjete za angažovanje nastavnika i drugih osoba koje učestvuju u nastavi i koje daju stručnu podršku u organizaciji doktorskog studija; finansijske obaveze i druga pitanja od značaja za ugovorne strane.

Član 8.

Nadležna tijela u organizaciji i provedbi programa doktorskog studija su:

1. Senat Univerziteta (dalje: Senat)
2. Vijeće doktorskog studija (dalje: Vijeće)
3. Voditelj doktorskog studija (dalje: Voditelj)

Član 9.

U okviru organizacije i provođenja doktorskog studija Senat i Vijeće dužni su postupati u skladu sa ovim Pravilima i drugim općim aktima Univerziteta.

Član 10.

- (1) Doktorskim studijem upravlja Vijeće doktorskog studija.
- (2) Vijeće čine svi nastavnici koji su u stalnom radnom odnosu na Univerzitetu, a koji učestvuju u naučno-nastavnom procesu na doktorskom studiju, nosioci predmeta doktorskog studija, te predstavnici studenata, izabrani od strane studenata, nakon upisa na doktorski studij. Zastupljenost studenata ne može biti manja od 15% od ukupnog broja članova Vijeća doktorskog.
- (3) Vijeće je nadležno da:
 - organizuje i neposredno prati realizaciju svih oblika nastave na doktorskom studiju;
 - koordinira rad nastavnika koji izvode studijski program i kontrolira realizaciju plana izvođenja nastave;
 - organizuje i provodi aktivnosti i mjere za osiguranje kvalitete koje se preduzimaju u skladu sa općim aktima Univerziteta;
 - vodi proceduru prijave i odbrane doktorske disertacije;
 - obavlja i druge poslove u vezi organizacije i izvođenja doktorskog studija.
- (4) Vijeće počinje sa radom najkasnije 90 dana prije početka nastave.
- (5) Prvu sjednicu Vijeća saziva i istom predsjedava dekan organizacione jedinice na kojoj se doktorski studij izvodi.
- (6) Kada u organizaciji doktorskog studija učestvuje više organizacionih jedinica, prvu sjednicu saziva i istom predsjedava rektor Univerziteta.
- (7) Nakon konstituirajuće sjednice, sjednice Vijeća saziva i istim predsjedava voditelj doktorskog studija.
- (8) Odluke Vijeća su pravovaljane kada se za iste izjasni većina od ukupnog broja članova koji imaju pravo odlučivati o tom pitanju.
- (9) Predstavnici studenata u Vijeću, ne glasaju odnosno nemaju pravo odlučivanja o pitanjima koji se tiču procedure prijave i odbrane doktorske disertacije, kao i o procedurama sticanja ECTS bodova po različitim osnovama.

Član 11.

- (1) Voditelja doktorskog studija na prijedlog Vijeća imenuje rektor Univerziteta.
- (2) Voditelj doktorskog studija :
 - saziva i predsjedava sjednicama Vijeća doktorskog studija;
 - zastupa i predstavlja vijeće doktorskog studija;
 - razmatra i odobrava zahtjeve studenata o pojedinačnim pravima i obavezama vezana za statusna pitanja studenata;
 - koordinira sve aktivnosti tokom pripreme i realizacije doktorskog studija
 - obavlja i druge poslove u vezi organizacije i izvođenja doktorskog studija.
- (3) Voditelj se bira na period od 4 (četiri) godine i može biti ponovo biran.
- (4) Za svoj rad voditelj je odgovoran rektoru i Upravnom odboru, a u domenu akademskih pitanja Vijeću doktorskog studija i Senatu Univerziteta.
- (5) Voditelj može zatražiti od Vijeća zauzimanje stavova, odnosno davanje prethodnog mišljenja u pojedinim pitanjima, kada smatra da je to neophodno za nesmetanu realizaciju doktorskog studija.

III Upis na doktorski studij

Član 12.

- (1) Upis na doktorski studij vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Senat na prijedlog Vijeća doktorskog studija najkasnije 60 dana prije početka nastave.
- (2) Konkurs se objavljuje najmanje u jednom od dnevnih listova, kao i na web-stranicama Univerziteta i organizacionih jedinica i njihovim oglasnim tablama.
- (3) Konkurs sadrži: uvjete za upis na doktorski studij; popis potrebnih dokumenata; vrste znanja, sklonosti i sposobnosti koje se provjeravaju pri upisu na doktorski studij, kao i način te provjere (ukoliko je predviđeno polaganje prijemnog ispita); rokove za podnošenje prijave za upis; rokove prijemnog ispita; rokove za upis; kriterije na osnovu kojih se vrši rangiranje kandidata i druge informacije od značaja za prijavu i upis na doktorski studij.

Član 13.

- (1) Pravo prijave na konkurs za upis na doktorski studij imaju kandidati koji ispunjavaju jedan od sljedećih uvjeta:
 - a) završen studij II ciklusa sa najmanje 300 ECTS bodova i najmanjom prosječnom ocjenom 8,00 ili ekvivalentna vrijednost na prvom i na drugom ciklusu;
 - b) po ranije važećim propisima stečeno visoko obrazovanje u trajanju od najmanje 8 semestara s najmanjom prosječnom ocjenom 8,00, uz obavezu polaganja razlike predmeta koju utvrdi Vijeće.
 - c) po ranije važećim propisima stečeni akademski naziv magistra nauka s najmanjom prosječnom ocjenom 8,00;
 - d) završen specijalistički studij po ranije važećim propisima s najmanjom prosječnom ocjenom 8,00 uz obavezu polaganja razlike predmeta koju utvrdi Vijeće;
 - e) završen studij iz alineje (a) ili stečeno obrazovanje iz alineje (b) ili stečeni naziv iz alineje (c) ovog stava s najmanjom prosječnom ocjenom 7,5 za društvene, humanističke, interdisciplinarnе nauke i područja umjetnosti, a za ostale nauke s najmanjom prosječnom ocjenom 7,0 uz dvije preporuke predmetnih nastavnika sa prethodnih ciklusa studija koje je kandidat pohađao;
 - f) završen studij iz alineje (a) ili stečeno obrazovanje iz alineje (b) ili stečeni naziv iz alineje (c) ili završen studij iz alineje (d) ovog stava, pod uvjetom da kandidat ima najmanje dva objavljena naučna rada od kojih je najmanje jedan objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom u bazi CC, SCI ili SCIEp i da je najmanje jedan rad javno prezentiran na međunarodnim naučnim konferencijama.
- (2) Detaljnije uslove prava prijave i upisa na doktorski studij propisuje Vijeće.
- (3) Kandidati iz svih tačaka stava (1) ovog člana treba da posjeduju znanje engleskog jezika ili drugog jezika važnog za predmetnu oblast i da ispunjavaju druge uvjete u zavisnosti od naučne oblasti.

Član 14.

Postupak izbora i upisa kandidata na doktorski studij provodi Konkursna komisija koju imenuje Vijeće za svaki studijski program.

Član 15.

- (1) Kandidati za upis podnose zahtjev (prijavu) i uz zahtjev (prijavu) prilažu dokumente predviđene konkursom.

- (2) Kandidati koji su studije navedene u članu 13. stav 1. ovih Pravila završili u inostranstvu uz prijavu na konkurs podnose obrazovne isprave i rješenje o ekvivalenciji, odnosno nostrifikaciji, a ako je postupak nostrifikacije u toku dostavljaju dokaz o podnesenom zahtjevu. Pravo na upis kandidat stiže nakon donošenja rješenja o nostrifikaciji.

Član 16.

- (1) Kandidatima za upis koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studija i iz oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizira studij trećeg ciklusa priznaje se 60 ECTS bodova. Preostali obim bodova od 120 studijskih bodova ovi studenti trebaju steći u skladu sa ovim pravilima.
- (2) U slučaju da je kandidat završio studijski program I i II ciklusa studija koji pripada drugoj oblasti u odnosu na studijski program koji želi upisati na doktorskom studiju, ili je završio osnovni i magistarski studij po ranije važećim propisima u zemlji ili inostranstvu, potrebno je utvrditi da li su razlike između obrazovne isprave, perioda studija, stečenih znanja, vještina i kompetencija toliko značajne da bi dopustile priznavanje.
- (3) Postupak utvrđivanja razlike provodi Vijeće.
- (4) Vijeće može formirati stalno ili privremeno radno tijelo zaduženo za provođenje postupka iz prethodnog stava.
- (5) Kandidat je dužan položiti utvrđenu razliku predmeta do prijave prijedloga teme doktorske disertacije.

Član 17.

- (1) U postupku utvrđivanja iz stava 2. prethodnog člana vrši se usporedba samo ključnih predmeta koji su neophodni za nesmetan upis na doktorski studijski program koji kandidat želi upisati.
- (2) Ukoliko se potpuno priznavanje zbog utvrđenih bitnih razlika ne može dodijeliti, razmatra se mogućnost uslovne forme priznavanja.
- (3) Uslovnim priznavanjem priznaje se obrazovanje kandidatu na nivou obrazovne isprave i dopušta se upis na studijski program uz ispunjenje nedostajućih uslova pristupa datom studijskom programu tokom samog studijskog programa.
- (4) U slučaju da se ne može dodijeliti niti potpuno niti uslovno priznavanje kandidatu se neće odobriti upis na doktorski studij.

Član 18.

- (1) U slučaju da je broj prijavljenih kandidata veći od broja određenog u konkursu, izbor kandidata koji su stekli pravo za upis vrši se na osnovu rezultata postignutih tokom ranijeg studija koji je uvjet za upis i na osnovu naučnih radova, ako su oni uvjet za upis, nakon provedenog postupka rangiranja.
- (2) Postupak rangiranja provodi Konkursna komisija, koju imenuje Vijeće na osnovu kriterija koje utvrdi Vijeće.
- (3) Prijedlog rang liste dostavlja se Vijeću na usvajanje.

Član 19.

- (1) Rang-lista kandidata objavljuje se na web stranici dokorskog studija ili web stranici organizacione jedinice na kojoj se doktorski studij organizira.
- (2) Kandidati za upis na studijski program dokorskog studija mogu podnijeti prigovor na

postupak rangiranja.

- (3) Prigovor se podnosi Vijeću u pisanoj formi u roku od sedam dana od dana objavljivanja rang liste.
- (4) Vijeće je dužno da riješi prigovor kandidata u roku od sedam dana od dana prijema istog.
- (5) Vijeće je dužno dostaviti konačan izvještaj o rezultatima upisa studenata Senatu.

Član 20.

Sa kandidatima koji se upisuju na doktorski studij Univerzitet zaključuje ugovor kojim se regulišu međusobna prava i obveze.

IV Realizacija i vrednovanje dokorskog studija

Član 21.

- (1) Doktorski studij traju 3 akademske godine, odnosno 6 semestara.
- (2) Doktorski studij se realizira kroz aktivnu nastavu.
- (3) Aktivna nastava iz prethodnog stava se sastoji od predavanja, konsultacija, seminarskih radova i istraživačkog rada.
- (4) Kada predmet sluša manje od pet (5) studenata ne organizuje se nastava, a rad sa kandidatima obavlja se putem konsultacija.

Član 22.

Nastavu na doktorskom studiju može izvoditi nastavnik koji zadovoljava uvjete utvrđene Standardima za akreditaciju studijskih programa doktorskih studija, tj. nastavnici koji su izabrani u zvanje vanrednog ili redovnog profesora u zakonom propisanom postupku, ili u zvanju docenta uz uvjet da imaju najmanje četiri naučna rada nakon izbora u zvanje docenta od koji je najmanje jedan objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom u bazi CC, SCI ili SCIEp i da je najmanje jedan rad javno prezentiran na međunarodnim naučnim konferencijama ili u zvanju docenta uz uvjet da imaju najmanje deset naučnih radova nakon izbora u zvanje docenta, u kojim se pojavljuje među prvima dva autora, iz uže naučne oblasti kojoj pripada predmet na kojem se izvodi nastava, a koji su objavljeni u najmanje tri različita časopisa registrovana u Registru domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova sa naučnih skupova Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru.

Član 23.

- (1) Ukupan iznos od 180 ECTS bodova se može dobiti na sljedeći način:
 - 45 - 60 ECTS za položene sve ispite iz programa dokorskog studija,
 - 30 - 75 ECTS za seminarske, naučne radove i ostale istraživačke radove
 - 60 - 90 ECTS za doktorsku disertaciju
- (2) Struktura ECTS kredita iz prethodnog stava se bliže uređuje planom i programom dokorskog studija.

Član 24.

Na doktorski studij primjenjuju se odredbe Zakona, Statuta i općih akata Univerziteta.

V Doktorska disertacija

Član 25.

Doktorska disertacija je završni dio studijskog programa doktorskog studija i predstavlja samostalni i originalni naučno istraživački rad kandidata u odgovarajućoj naučnoj oblasti ili više naučnih oblasti.

Prijava prijedloga teme doktorske disertacije i odbrana projekta

Član 26.

- (1) Upisom u drugi semestar doktorskog studija kandidat je dužan priložiti izjavu o izabranom izbornom modulu iz kojeg će raditi doktorsku disertaciju.
- (2) Tema doktorske disertacije se može prijaviti samo iz izabranog izbornog modula studijskog programa.
- (3) Kandidat početkom II semestra doktorskog studija bira oblast istraživačke/umjetničke teme i akademskog savjetnika iz reda izabranih nastavnika angažovanih na realizaciji studija s kojim u toku semestra može definirati užu oblast doktorske teze i okvirni koncept teme.
- (4) U toku III semestra studija, kandidat prijavljuje prijedlog teme doktorske disertacije Vijeću studija u kojem će navesti pristup, metode i očekivane rezultate.
- (5) Vijeće studija obrazuje Komisiju koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme doktorske disertacije.
- (6) Odluku o prihvatljivosti prijedloga teme doktorske disertacije na osnovu izvještaja Komisije donosi Vijeće i određuje nastavnika (supervizora) koji će usmjeravati kandidata kod pripreme projekta doktorske disertacije .
- (7) Kandidat je dužan da do početka IV semestra, podnese zahtjev Vijeću za odbranu uz suglasnost imenovanog supervizora i pristupi odbrani projekta doktorske disertacije.
- (8) Projekt se brani pred Komisijom od najmanje tri člana, od kojih su najmanje 2 člana iz uže naučne oblasti iz koje se radi doktorska disertacija, koju imenuje Vijeće, a jedan od članova može biti izabran za mentora pri izradi doktorata. Odbrana projekta je usmena i javna.
- (9) Vijeće usvaja izvještaj Komisije za odbranu projekta doktorske disertacije.

Prijava teme doktorske disertacije

Član 27.

- (1) Kandidat doktorskog studija početkom IV semestra stiče pravo da konačno formuliра temu doktorske disertacije nakon što je ispunio sljedeće uslove:
 1. da je odbranio projekat doktorske disertacije pred Komisijom iz prethodnog člana.
 2. da je ostvario kumulativno najmanje 60 ECTS bodova.
- (2) Kandidat podnosi prijavu teme doktorske disertacije Vijeću u tri primjerka.
- (3) Prijava sadrži:
 - radni naslov teme doktorske disertacije;
 - obrazloženje teme (naučna oblast iz koje je tema) postojeće stanje u oblasti istraživanja (kod nas i u svijetu), predmet naučnog istraživanja, cilj istraživanja i

očekivane rezultate, metode istraživanja i popis stručne literature koja će se koristiti;

- biografiju kandidata;
- popis objavljenih naučnih i stručnih radova i kopije tih radova, odnosno dokaz da je rad prihvaćen za objavljivanje;
- ime nastavnika koga predlaže za mentora, s njegovim referencama;
- izjavu da nije predloženu temu kandidat prijavljivao na drugoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji ili inozemstvu.

Član 28.

Uz prijavu, kandidat prilaže dokaze da ispunjava uvjete za prijavu teme i to:

- dokaz o položenim ispitima i stečenim ECTS bodovima na doktorskom studiju,
- dokaz o objavljenim naučnim i stručnim radovima.

Član 29.

- (1) Vijeće utvrđuje prijedlog Komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata.
- (2) Komisiju iz prethodnog stava ovog člana imenuje Senat.
- (3) Komisija iz stava 1. ovog člana sastoji se od najmanje tri nastavnika, a najviše pet nastavnika za multidisciplinarnu temu (u zvanju redovnog profesora, vanrednog profesora ili docenta ukoliko ispunjava uslove iz člana 22. ovih Pravila). Najviše jedan član Komisije iz stava 1. može biti iz šire naučne oblasti, a ostali moraju biti iz uže naučne oblasti iz koje je tema doktorske disertacije. Najmanje jedan član Komisije iz stava 1. mora biti sa druge visokoškolske ustanove.
- (4) Najmanje jedan, odnosno dva člana za multidisciplinarnu temu Komisije iz stava 1. ovog člana mora biti u zvanju redovnog profesora.
- (5) Mentor ne može biti predsjednik Komisije iz stava 1. ovog člana.

Član 30.

- (1) Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata sačinjava pismeni izvještaj u roku od 45 dana od dana imenovanja i upućuje ga Vijeću.
- (2) Izvještaj Komisije iz prethodnog stava treba da sadrži:
 - kratku biografiju kandidata,
 - predmet i značaj istraživanja,
 - cilj, zadatke i hipoteze doktorske disertacije,
 - aktuelnost i podobnost teme doktorske disertacije,
 - pregled stanja u području istraživanja (kod nas i u svijetu),
 - značaj istraživanja sa stanovišta aktuelnosti u određenoj naučnoj oblasti,
 - veza s dosadašnjim istraživanjima,
 - podobnost kandidata da odgovori na postavljene predmet, cilj, zadatke i hipoteze,
 - popis objavljenih radova iz oblasti doktorske disertacije,
 - metode istraživanja i instrumente,
 - očekivane rezultate doktorske disertacije,
 - procjenu potrebnog vremena izrade disertacije, mjesto istraživanja,
 - ime mentora, zvanje, institucija u kojoj je stekao najviše zvanje, uža naučna oblast
 - popis radova mentora,
 - imena ostalih članova Komisije, zvanja, institucije u kojoj su stekli najviša zvanja i uža naučna oblast,
 - popis radova članova Komisije,

- datum i potpis članova Komisije,
- izjavu kandidata da nije prijavljivana teza pod istim nazivom na drugoj visokoškolskoj instituciji.

(3) Izvještaj Komisije se predaje u tri primjerka i u elektronskom obliku.

Član 31.

- (1) Na osnovu izvještaja Komisije iz člana 30. ovih Pravila, Vijeće utvrđuje prijedlog odluke kojom se odobrava tema doktorske disertacije i imenuje mentor.
- (2) Mentor za izradu doktorske disertacije se bira iz reda nastavnika studijskog programa dokorskog studija, u zvanju redovnog ili vanrednog profesora.
- (3) Mentor mora imati najmanje tri naučna rada iz uže naučne oblasti iz koje je prijavljena tema doktorske disertacije, od kojih je najmanje jedan objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom u bazi CC, SCI ili SCIEp ili najmanje deset naučnih radova, u kojima se pojavljuje među prva dva autora, iz uže naučne oblasti iz koje je prijavljena tema doktorske disertacije, koji su objavljeni u najmanje tri različita časopisa registrovana u Registru domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova sa naučnih skupova Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru.
- (4) Mentor može biti i nastavnik izvan Univerziteta, uz uvjet da zadovoljava kriterije za imenovanje mentora na Univerzitetu.
- (5) U slučaju multidisciplinarnosti teme doktorske disertacije, kandidatu se mogu imenovati dva mentora.
- (6) Mentor može voditi najviše dva kandidata istovremeno.
- (7) Mentor je dužan da pomaže kandidatu pri izboru metoda naučnoistraživačkog rada, literature, pripremi strukture rada, te da mu pruži i drugu stručnu pomoć.

Član 32.

- (1) Prijedlog odluke Vijeća kojom se odobrava tema doktorske disertacije i imenuje mentor dostavlja se Senatu.
- (2) Uz prijedlog iz prethodnog stava dostavlja se izvještaj Komisije iz člana 30. ovih Pravila.

Član 33.

- (1) Odluku o prihvatanju izvještaja i odobrenju teme doktorske disertacije i imenovanju mentora donosi Senat.
- (2) Odluka Senata dostavlja se Vijeću, kandidatu, mentoru i u personalni dosije kandidata.

Ocjena i odbrana doktorske disertacije

Član 34.

Kandidat koji je završio izradu doktorske disertacije podnosi prijavu Vijeću za ocjenu do kraja V semestra, ukoliko je ispunio sve obaveze iz programa Studija i ima najmanje jedan naučni rad iz oblasti doktorske disertacije objavljen u međunarodnom časopisu indeksiranom u bazi CC, SCI ili SCIEp ili najmanje tri naučna rada, u kojima se pojavljuje kao prvi autor, iz uže naučne oblasti iz koje je prijavljena tema doktorske disertacije, koji su objavljeni u najmanje tri različita časopisa registrovana u Registru domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova sa naučnih skupova Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru.

Član 35.

- (1) Kandidat podnosi radnu verziju doktorske disertacije i sažetak na engleskom jeziku, uz pismenu saglasnost mentora, u četiri, odnosno šest pisanih primjeraka u slučaju da Komisija broji pet članova i u elektronskom obliku.
- (2) O izgledu i formi doktorske disertacije odlučuje Vijeće.

Član 36.

- (1) Po prijemu radne verzije doktorske disertacije, Vijeće utvrđuje prijedlog Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.
- (2) Komisiju iz prethodnog stava imenuje Senat.
- (3) Komisija se sastoji od najmanje tri, a najviše pet članova za multidisciplinarne teme, i jednog rezervnog člana.
- (4) Članovi Komisije iz stava 1. mogu biti nastavnici (u zvanju redovnog profesora, vanrednog profesora ili docenta ukoliko ispunjava uslove iz člana 22. ovih Pravila), Najviše jedan član Komisije iz stava 1. može biti iz šire naučne oblasti, a ostali moraju biti iz uže naučne oblasti iz koje je tema doktorske disertacije. Najmanje jedan član Komisije iz stava 1. mora biti sa druge visokoškolske ustanove.
- (5) Najmanje jedan, odnosno dva člana za multidisciplinirane teme Komisije iz stava 1. ovog člana mora biti u zvanju redovnog profesora.
- (6) Mentor ne može biti predsjednik Komisije iz stava 1. ovog člana.
- (7) Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije može biti u istom sastavu kao Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata.

Član 37.

- (1) Komisija podnosi Vijeću izvještaj o ocjeni doktorske disertacije u roku od 60 dana od dana imenovanja.
- (2) Izvještaj Komisije, pored osnovnih podataka o kandidatu, sadrži: prikaz sadržaja doktorske disertacije, opis postignutih rezultata, uporednu analizu rezultata kandidata s podacima iz literature, objavljene i saopštene rezultate koji čine dio doktorske disertacije, zaključak s obrazloženjem naučnog doprinosa doktorske disertacije, datum i potpis članova Komisije.
- (3) Komisija u svom izvještaju predlaže prihvatanje, doradu ili odbijanje radne verzije doktorske disertacije.
- (4) Rok za doradu radne verzije doktorske disertacije je 30 dana.
- (5) Član Komisije ima pravo izuzeti svoje mišljenje, što se naznačava u izvještaju.
- (6) Komisija dostavlja izvještaj Vijeću dokorskog studija.

Član 38.

- (1) Univerzitet će na svojoj, odnosno web-stranici organizacione jedinice na kojoj se izvodi doktorski studij objaviti sažetak radne verzije doktorske disertacije na jednom od jezika konstitutivnih naroda u BiH i engleskom jeziku, te obavještenje da se izvještaj Komisije i radna verzija doktorske disertacije stavljaju na uvid javnosti kod sekretara Vijeća dokorskog studija odnosno studentskoj službi organizacione jedinice na kojoj se izvodi doktorski studij.

- (2) Rok za ostvarenje uvida javnosti u izvještaj Komisije i radne verzije doktorske disertacije, kao i za dostavljanje primjedbi je 30 dana od dana objavljivanja na web-stranici Univerziteta, odnosno web-stranici organizacione jedinice na kojoj se izvodi doktorski studij.
- (3) Eventualne primjedbe i sugestije javnosti razmatra Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije i u roku od 15 dana dostavlja izvještaj Vijeću na razmatranje.

Član 39.

- (1) Ukoliko Vijeće ocijeni da izvještaj Komisije treba dopuniti, ili ako prihvati primjedbe javnosti, onda se donosi zaključak o odgađanju donošenja odluke i ostavlja rok od 30 dana za dopunu, odnosno doradu doktorske disertacije.
- (2) Po isteku roka iz zaključka iz prethodnog stava, Vijeće utvrđuje prijedlog odluke o prihvatanju, odnosno odbijanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.
- (3) Prijedlog odluke iz prethodnog stava, zajedno s izvještajem Komisije i primjerkom radne verzije doktorske disertacije, dostavlja se Senatu.
- (4) Ukoliko prihvati prijedlog odluke Vijeća o odbijanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije, Senat donosi odluku o odbijanju doktorske disertacije, koja mora biti obrazložena.
- (5) Odbijenu doktorsku disertaciju kandidat ne može ponovo prijaviti.

Član 40.

- (1) Ako Senat odbije prijedlog odluke o prihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije, odluka mora biti obrazložena i sadržati razloge odbijanja.
- (2) Ako Senat odbije prijedlog odluke o neprihvatanju, ista mora biti obrazložena.

Član 41.

- (1) Odluka Senata o prihvatanju, odnosno odbijanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije dostavlja se Vijeću u roku od 8 dana od dana održavanja sjednice Senata.
- (2) Na odluku o neprihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije Vijeće može izjaviti prigovor Senatu u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke Vijeću.
- (3) Prigovor iz prethodnog stava mora sadržavati razloge zbog kojih se odluka Senata smatra neprihvatljivom.

Član 42.

Nakon razmatranja prigovora, Senat može svoju odluku potvrditi ili preinačiti, o čemu dostavlja odluku Vijeću.

Član 43.

- (1) Nakon što Senat donese odluku o prihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije, kandidat je dužan da u roku od 15 dana dostavi deset primjeraka tvrdo ukoričene doktorske disertacije i primjerak u elektronskoj formi sekretaru Vijeća.
- (2) Vijeće donosi posebnu odluku kojom se zakazuje dan, sat i mjesto odbrane doktorske disertacije.

- (3) Javna odbrana se organizuje najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja odluke Senata o prihvatanju izvještaja Komisije za ocjenu i odbranu.
- (4) Informacija o odbrani doktorske disertacije s podacima o kandidatu, temi, vremenu i mjestu održavanja odbrane objavljuje se u najmanje u jednom od dnevnih listova i na web-stranici Univerziteta i organizacionih jedinica i njihovim oglasnim pločama najkasnije 15 dana prije datuma održavanja odbrane.

Član 44.

- (1) Odbrana doktorske disertacije je usmena i javna.
- (2) Postupak usmene odbrane otvara predsjednik Komisije koji ukratko iznosi biografske podatke o kandidatu, o rezultatima njegova studija i njegovim radovima, te sažetak izvještaja o ocjeni doktorske disertacije.
- (3) (3) Poslije riječi predsjednika Komisije, kandidat u okviru vremena koje mu odredi Komisija, a najviše do 45 minuta, izlaže sadržaj svoje disertacije, metode koje je primijenio i iznosi zaključke do kojih je došao.
- (4) (4) Poslije izlaganja kandidata, članovi Komisije postavljaju pitanja i iznose eventualne primjedbe, a mogu tražiti i objašnjenja u vezi s disertacijom. Kandidat je dužan odgovoriti na pitanja koja mu postave članovi Komisije i pružiti tražena objašnjenja.
- (5) (5) Kada Komisija utvrdi da se o predmetu odbrane dovoljno raspravljalo, predsjednik Komisije saopštava da je odbrana zaključena i Komisija se povlači radi glasanja i donošenja odluke.

Član 45.

- (1) Komisija može donijeti odluku da je kandidat odbranio ili nije odbranio doktorsku disertaciju.
- (2) Odluka se donosi većinom glasova ukupnog broja članova Komisije.
- (3) O usmenoj odbrani doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju svi članovi Komisije.

Član 46.

- (1) Ako kandidat ne pristupi odbrani disertacije, Komisija donosi odluku kojom se konstatuje da je kandidat odustao od odbrane doktorske disertacije.
- (2) Na odluku iz prethodnog stava kandidat ima pravo prigovora Vijeću u roku od sedam dana od prijema odluke. U prigovoru je obavezan iznijeti razloge nepristupanja odbrani.
- (3) Ukoliko Vijeće utvrdi opravdanost nepristupanja odbrani doktorske disertacije, Vijeće će donijeti odluku kojom se određuje novi termin odbrane.

Član 47.

Kandidat koji je odbranio doktorsku disertaciju stiče naučni stepen doktora nauka iz odgovarajućeg područja, naučne oblasti (polja) uz obavezno navođenje i uže naučne oblasti (grane).

Preispitivanje doktorske disertacije

Član 48.

Ako se nakon odbrane doktorske disertacije posumnja da doktorska disertacija nije

samostalan naučni rad ili da se radi o plagijatu, prisvajanju tuđeg autorstva, kršenju autorskog prava ili drugim vidovima neetičke prakse u pripremi doktorske disertacije, pokreće se postupak preispitivanja doktorske disertacije i eventualnog oduzimanja doktorata nauka i diplome o stečenom doktoratu.

Član 49.

- (1) Na prijedlog Etičkog komiteta postupak preispitivanja doktorske disertacije pokreće rektor Univerziteta zahtjevom za preispitivanje koji se dostavlja Senatu.
- (2) Senat obrazuje Komisiju od najmanje tri nastavnika iz oblasti iz koje je disertacija branjena.
- (3) Zadatak Komisije iz prethodnog stava je da provjeri sve relevantne okolnosti slučaja iz člana 48. ovih Pravila i sačini izvještaj o rezultatima preispitivanja doktorske disertacije i izvještaj dostavi Senatu.

Član 50.

- (1) Nakon što Komisija iz stava 3. prethodnog člana dostavi Senatu izvještaj o rezultatima preispitivanja doktorske disertacije, Senat zakazuje javnu raspravu na koju se poziva autor disertacije, članovi Komisije, nastavnici i saradnici odgovarajuće katedre / odsjeka, drugi nastavnici i sva zainteresovana lica.
- (2) Javna rasprava se vodi na osnovu pisanih materijala i drugih dokaza.
- (3) Javnom raspravom predsjedava prorektor za nastavno-naučna pitanja.
- (4) Nakon javne rasprave, Komisija iz stava 2. prethodnog člana sačinjava izvještaj sa prijedlogom odgovarajuće odluke.
- (5) Izvještaj iz prethodnog stava usvaja Vijeće i dostavlja ga sa prijedlogom odgovarajuće odluke Senatu.
- (6) Ukoliko se utvrdi da je doktorska disertacija rezultat nesamostalnog rada kandidata, odnosno da je doktorska disertacija urađena uz prisustvo prevare ili obmane, uključujući plagijat ili prisvajanje tuđeg autorstva, kršenje autorskog prava ili drugih vidova neetičke prakse u pripremi doktorske disertacije, Senat, na prijedlog Vijeća, donosi odluku o oduzimanju naučnog stepena doktora nauka i odluku o poništenju diplome o stečenom doktoratu.
- (7) Odluka o poništenju diplome o stečenom doktoratu dostavlja se nadležnom ministarstvu.

VI Promocija doktora nauka

Član 51.

Promocija doktora nauka je javni svečani čin kojim rektor Univerziteta javno proglašava kandidata koji je odbranio doktorsku disertaciju doktorom nauka u odgovarajućoj oblasti. Promocija doktora nauka se obavlja u sklopu svečanosti za proslavu Dana Univerziteta.

Član 52.

- (1) Promociju doktora nauka, prema pravilu, obavlja rektor, a u slučaju njegove spriječenosti, prorektor kojeg rektor ovlasti.
- (2) Promocija počinje uvodnom riječi rektora.

- (3) Mentor ukratko iznosi biografske podatke o kandidatu, njegova stručna, naučna i društvena aktivnost, imena članova Komisije i datum odbrane doktorske disertacije. Nakon toga, mentor saopštava naziv i kratak sadržaj doktorske disertacije i naučne rezultate do kojih je kandidat došao tokom svog rada.
- (4) Ukoliko mentor nije u mogućnosti prisustvovati promociji mijenja ga jedan od članova Komisije.

Član 53.

Promocija doktora nauka završava konstatacijom rektora, odnosno prorektora kojeg rektor ovlasti, da su ispunjeni uvjeti za proglašenje kandidata za doktora nauka odgovarajuće oblasti i uručjenjem diplome.

Član 54.

- (1) U izuzetno opravdanim slučajevima promocija doktora nauka može se obaviti i u odsutnosti kandidata.
- (2) Rješenje o odobravanju promocije u odsutnosti, na pisani zahtjev kandidata, donosi rektor Univerziteta.
- (3) Do dodjeljivanja diplome doktora nauka izdaje se uvjerenje o završenom doktorskom studiju.
- (4) Uvjerenje o završenom doktorskom studiju potpisuju rektor i voditelj dokorskog studija.

VII Prelazne i završne odredbe

Član 55.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju da važe odredbe Pravila studiranja na III ciklusu i sticanja zvanja doktora nauka na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru broj: 101-1-888/12 od 11.09.2012. godine, kao i Pravilnik o studiranju na trećem ciklusu studija na studijskom programu "Politehnika" broj: 101-1-617/15 od 26.02.2015. godine.

Član 56.

Ova Pravila stupaju na snagu danom donošenja, a objavit će se na web-stranici Univerziteta.

**Predsjedavajući Senata
Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru**

Broj: 101-2610/17

prof. dr. Sead Pašić, rektor

SADRŽAJ

I Opće odredbe	2
II Organizacija doktorskog studija	2
III Upis na doktorski studij.....	5
IV Realizacija i vrednovanje doktorskog studija	7
V Doktorska disertacija	8
Prijava prijedloga teme doktorske disertacije i odbrana projekta	8
Prijava teme doktorske disertacije.....	8
Ocjena i odbrana doktorske disertacije	10
Preispitivanje doktorske disertacije.....	13
VI Promocija doktora nauka	14
VII Prelazne i završne odredbe	15